MOCIÓ DE JUNTS PER SANT CUGAT i ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA PER INSTAR EL GOVERN DE LA GENERALITAT A ASSUMIR LES SEVES COMPETÈNCIES EN LA CLIMATITZACIÓ DELS CENTRES EDUCATIUS I GARANTIR EL RESPECTE A L'AUTONOMIA LOCAL

El Govern de la Generalitat està posant en marxa l'anomenat Pla Actualitza Clima per dotar els centres educatius de Catalunya (escoles, instituts i altres) de les instal·lacions necessàries per garantir el confort tèrmic, la qualitat de l'aire i la sostenibilitat energètica.

Ho està fent, però, d'una manera que considerem inadmissible, centrifugant les seves responsabilitats cap els ajuntaments, demanant-nos que ens posicionem sobre si tenim interès o no en què es produeixi aquesta millora, però anunciant un conveni del qual no sabem res més a part de què haurem de ser els ens locals els que assumim la totalitat de la gestió, l'execució i el cost, i que la Generalitat ja ens el retornarà, no tot, en un termini de 4 anys. Les despeses indirectes no les finançarà.

Ho està fent sense haver comptat prèviament amb el món local ni haver consensuat les condicions en què s'hauria de produir aquesta col·laboració.

Cal recordar que la legislació educativa estableix clarament el repartiment de competències: mentre que als ajuntaments els corresponen les funcions de conservació i manteniment dels edificis escolars, les actuacions de reforma, ampliació, adequació i millora són competència de la Generalitat. Per tant, la climatització dels centres educatius, quan comporta aquestes actuacions, és una responsabilitat que el Govern de la Generalitat ha d'assumir i garantir.

Tanmateix, amb el desplegament del Pla Actualitza Clima, la Generalitat trasllada als ajuntaments la iniciativa, la gestió, la licitació, l'execució i el finançament inicial d'unes inversions que són responsabilitat seva. No es pot confondre la col·laboració institucional amb la transferència de facto de responsabilitats competencials sense els recursos necessaris. Aquesta manera de procedir desvirtua el principi de lleialtat institucional i compromet l'autonomia local.

A més, la Generalitat situa els ajuntaments sota la pressió de les escoles i les AFA, que legítimament reclamen unes condicions adequades per garantir el benestar de l'alumnat. En fer dependre l'execució de les actuacions de la iniciativa municipal, trasllada als governs locals la responsabilitat política de donar resposta a unes demandes que no corresponen al seu àmbit competencial. Els ajuntaments es veuen així obligats a escollir entre assumir responsabilitats que no els són pròpies o haver de justificar davant les famílies per què no poden fer-ho.

Aquesta situació s'agreuja perquè el Pla Actualitza Clima se suma al Pla d'obres de Reforma, Adequació i Millora (RAM) dels centres educatius, que ja genera una tensió important sobre els equips tècnics municipals. La Generalitat continua incorporant els ajuntaments en l'execució de les seves polítiques d'inversió sense dotar-los dels recursos humans necessaris, sobrecarregant uns serveis que han d'atendre prioritàriament les competències municipals.

La preparació de projectes, les licitacions, la tramitació administrativa i el seguiment de les obres comporten una dedicació extraordinària que no es pot assumir indefinidament amb els recursos actuals. No és admissible que la Generalitat descarregui sobre el

personal municipal l'execució de les seves responsabilitats, comprometent la capacitat dels ajuntaments per desenvolupar les funcions que legalment els corresponen.

Per aquest motiu, cal que el finançament del Pla incorpori les despeses de contractació de personal tècnic i administratiu necessari per executar-lo. Aquesta mesura permetria agilitzar els procediments, accelerar el calendari de les obres i ampliar el nombre de centres beneficiaris, sense perjudicar el funcionament ordinari dels ajuntaments.

La Generalitat ha d'assumir les seves competències i garantir-ne el finançament i l'execució. La participació dels ajuntaments ha de ser una via de col·laboració per millorar i accelerar les actuacions, i no un mecanisme per traslladar al món local responsabilitats, costos i càrregues de treball que no li corresponen.

En aquest context, proposem l'adopció dels següents acords:

ACORDS

Primer. Instar el Govern de la Generalitat a assumir plenament les seves competències i responsabilitats en matèria de reforma, adequació i millora dels centres educatius públics, i a deixar de traslladar als ajuntaments l'execució de les polítiques que li corresponen sense garantir els recursos necessaris.

Segon. Exigir que qualsevol participació dels ajuntaments en el Pla Actualitza Clima es fonamenti en una col·laboració real, voluntària i consensuada amb el món local, respectant les competències municipals i sense traslladar als governs locals la responsabilitat política de les actuacions que correspon executar a la Generalitat.

Tercer. Exigir que el retorn de les despeses i inversions avançades pels ajuntaments es materialitzi en el mateix exercici pressupostari en què es produeixin, sense comprometre la capacitat inversora ni l'autonomia financera municipal.

Quart. Exigir que la Generalitat financi el 100% dels costos derivats de l'execució del Pla, incloses les despeses indirectes, i que incorpori expressament com a despeses subvencionables la contractació de personal tècnic i administratiu necessari per a la licitació, gestió i seguiment de les obres, permetent reforçar els equips municipals, accelerar-ne l'execució i ampliar el nombre de centres beneficiaris.

Cinquè. Instar el Govern de la Generalitat a assumir el compromís de finançar la totalitat de les instal·lacions necessàries per garantir el confort tèrmic dels centres educatius públics en un període no superior als dos anys.

Sisè. Comunicar aquests acords al Govern de la Generalitat de Catalunya, als grups polítics del Parlament de Catalunya, a l'Associació Catalana de Municipis, a la Federació de Municipis de Catalunya, al Consell Escolar Municipal, a les direccions dels centres educatius i a les AFA.

Sant Cugat del Vallès, 27 de novembre de 2026